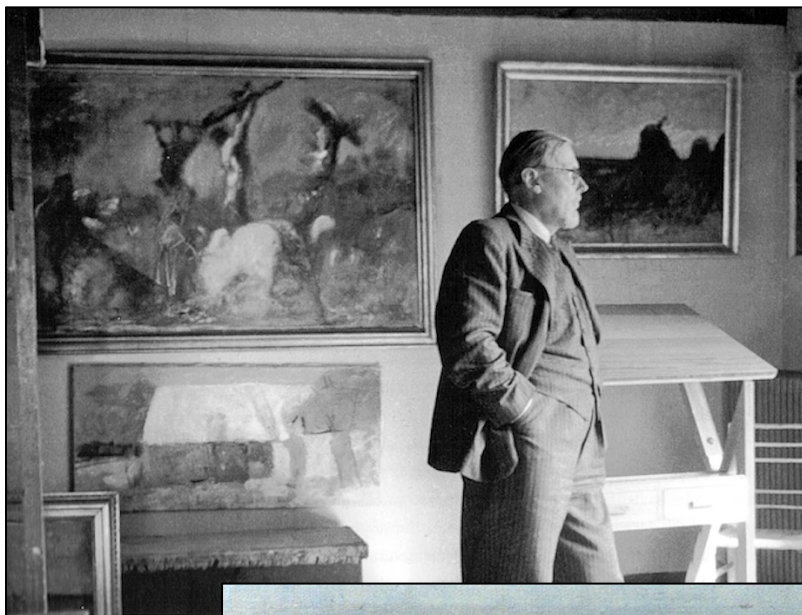

HØST
FOR
SKOLER

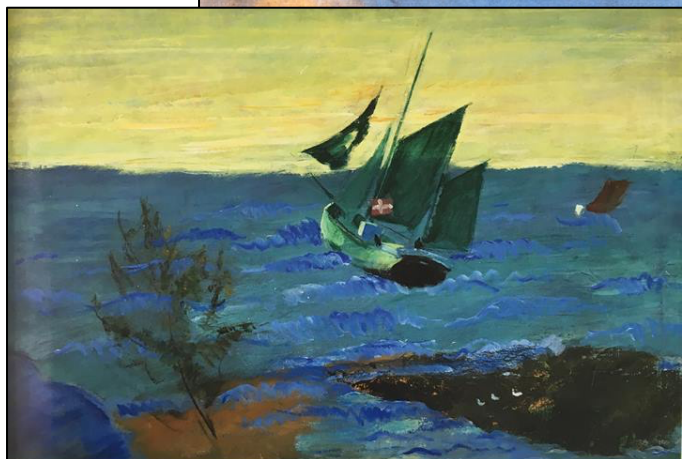
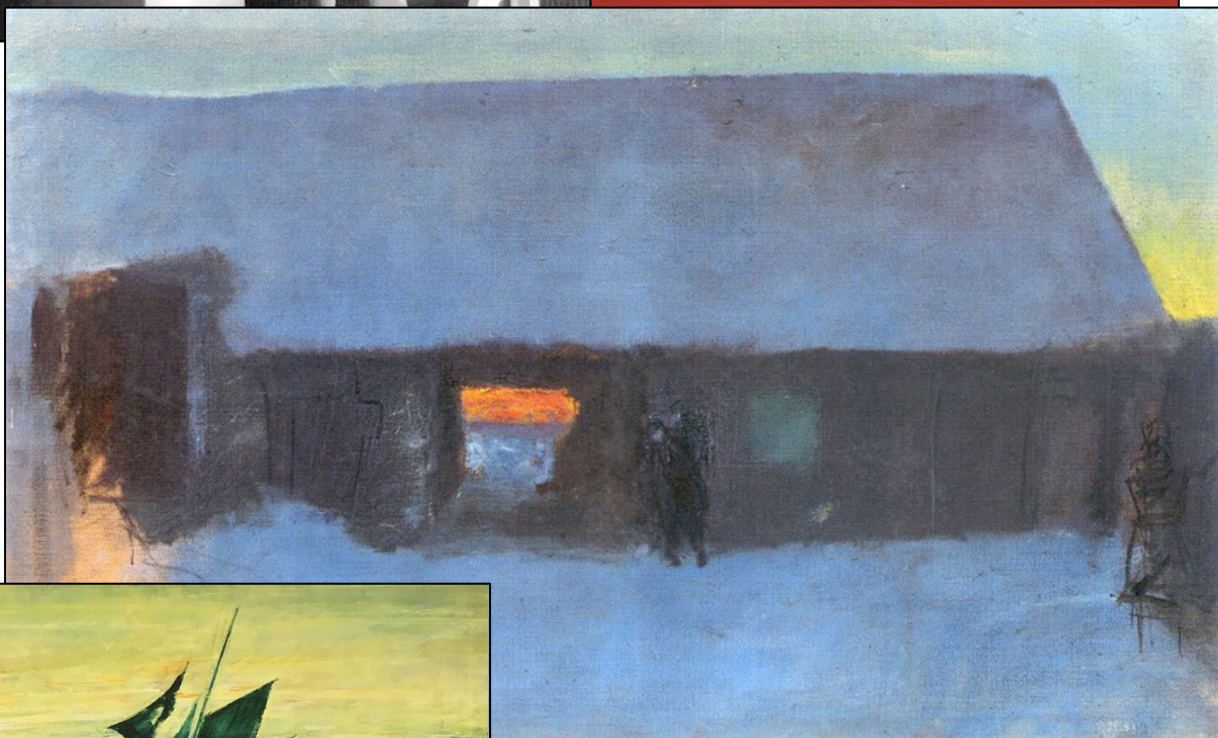
DEN FASTE SAMLING

PÅ OLUF HØST MUSEET

- INSPIRATIONSMATERIALE TIL BRUG I UNDERVISNINGEN

NORRESÅN

OH

Dette materiale er tænkt som inspiration til undervisning af elever på mellemtrinnet og i udskoling, men kan også tilpasses undervisning på andre niveauer.

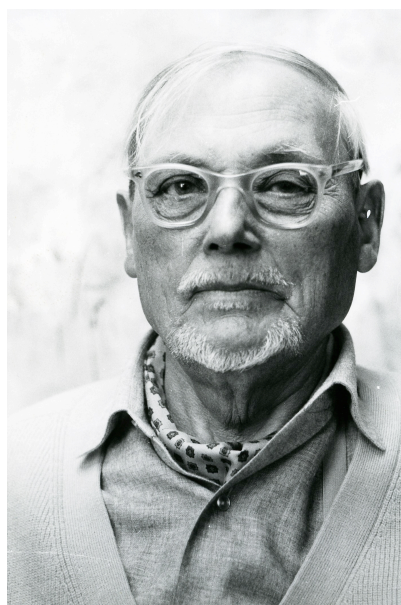
Materialet er inddelt i temaer fra Oluf Høsts liv og kunst. Under hvert tema er der en kort baggrundstekst med tilhørende opgaver.

Inspirationsmaterialet kan bruges før, under og efter klassens besøg på Oluf Høst Museet.

Tegneredskaber skal medbringes hjemmefra.

BLÅ BOG: OLUF HØST

- × Født i Svaneke 18. maj 1884.
- × Går på Gustav Vermehrens malerskole i København i perioden 1905-1908. Her møder han Hedvig Wiedemann.
- × Gifter sig med Hedvig i 1913. Får sønnen Ole i 1915 og sønnen Niels i 1919.
- × Får sit kunstneriske gennembrud i 1918 med sine moderne marinebilleder.
- × Familien flytter i 1929 fra Frederiksberg til Gudhjem, hvor de skal bo i hans afdøde tante Lises hus på Løkkegade 35 - det, der i dag er Oluf Høst Museet.
- × Er i 1932 med på udstillingen *Neue dänische Malerei* på nationalgalleriet i Berlin. Bliver fremhævet som en af sin generations bedste malere.
- × Køber i 1935 husmandsstedet Skovly, som han omdøber til Bognemark. Det er hans ultimative yndlingsmotiv og han maler det uendeligt mange gange i løbet af sit liv.
- × I 1942 melder sønnen Ole sig frivilligt til Frikorps Danmark - han er erklæret nazist. Ole dør den 20. juli 1943 ved Østfronten. Familien er i sorg.
- × Fylder 70 år i 1954. Bliver gjort til Ridder af Dannebrog af første grad.
- × Dør i Gudhjem 14. maj 1966 som 82-årig.
- × Hedvig dør 24. januar 1973 som 86-årig.
- × Oluf Høst Museet åbner 12. juni 1998.

TEMA 1: TIL SØS

I perioden 1898-1901, da han var 14-17 år, var Oluf Høst til søs. Det kunne være en af grundene til, at hans første motiver var *mariner* - skibe på havet. Det var sandsynligvis også her, at han stiftede bekendtskab med at skrive *logbog*. En logbog er en form for dagbog, som sømænd bruger til at notere oplysninger om vind og vejr. Høst tog logbogen til sig og fortsatte med at notere sine tanker om kunsten og livet gennem hele sin karriere. Nogle gange minder hans logbogsnotater om digte, fx når han skriver om naturindtryk:

"Måne over sovende landsby. Rødbrune violette umbra mennesker, dyr og hjem. Dødens gule blomst."

Oluf Høst: *Marine*, 1903. Olie på lærred
23 x 29 cm.

INDIVIDUEL OPGAVE:

Hav en blok eller en notesbog med rundt på museet. Notér, ligesom Høst, hvordan du undervejs opfatter stemninger, sanseindtryk som lugte og lyde, sjove detaljer i huset og haven osv. Når besøget er slut, kan du sammenligne dine indtryk med dine klassekammerater - har I skrevet det samme? Er I uenige? Hvis ja, hvorfor?

Maleriet *Marine* fra 1918-1919 er lavet i den periode, hvor Høst fik sit kunstneriske gennembrud. Billedet faldt i kritikernes smag, fordi det var *moderne*. På dette tidspunkt skete der en fornyelse af maleriet, der betød, at kunstneren ikke længere skulle efterligne virkeligheden præcis som den så ud. Derimod begyndte man at lege med stærke farver og male mere 'fladt' - nogle gange blev motivet forenklet til geometriske former - firkanter, trekanter, cirkler osv.

FÆLLESOPGAVE: BILLEDANALYSE

Find marinebillederne på museets førstesal. Lav en billedanalyse, hvor I sammenligner de tre mariner.

I kan komme ind på følgende punkter:

- × Hvornår er billederne malet?
- × Hvordan er billederne opbygget (komposition): hvad fylder mest i billederne? Forgrund, mellemgrund, baggrund?
- × Hvor detaljeret er de malet?
- × Hvilke farver er der brugt?
- × Hvilken betydning har farverne for maleriernes udtryk og stemning? Hvordan virker farverne på jer?
- × Er billederne i stilstand eller bevægelse?
- × Hvilke symboler er der i billederne?
- × Hvilke fortællinger gemmer der sig i billederne? Fx positive, negative eller dramatiske fortællinger?
- × Vurdér på baggrund af analysen, hvilken udvikling I kan se fra det ældste til det nyeste maleri.

TEMA 2: BOGNEMARK

I 1935 købte Høst gården Skovly af bondemanden Bidstrup for 10.300 kroner. Den var i nærheden af hjemmet Norresân, og han havde malet den siden slutningen af 1920'erne.

Efter købet omdøbte han gården til *Bognemark*, og siden blev det hans mest brugte - og berømte motiv.

Høst var gennem hele sit liv optaget af Norden - han kunne bedst lide at male med blikket vendt mod nord - og Bognemark blev et billede på det

nordiske: en gammel, stråtækt gård på en lille ø i Østersøen der gemmer på fortællinger om slægter og historie. Han malede gården på alle tider af døgnet og i alle årstider. Han gengav den når porten stod åben, så der kom et kig ud til havet og når den var lukket, så alt lys blev lukket ude. Med tiden blev "portrætterne" af Bognemark mere og mere abstrakte, så man næsten ikke længere kunne se, hvad det forestillede.

Oluf Høst: Nyfalden sne, 1936. Olie på lærred

INDIVIDUEL OPGAVE:

Mange kunstnere har et yndlingsmotiv, de altid vender tilbage til. Hvordan skulle dit signatur-motiv se ud? En bygning, en ting, en person eller andet? Notér det.

Af og til bliver der flyttet rundt på Oluf Høst Museets malerier, så de kan blive set i et nyt lys, men ét billede bliver aldrig flyttet, og det er *Vinterdagen dør* fra 1943. Maleriet har altid hængt over familien Høsts spisebord, og det vil det altid gøre. Billedet er malet få måneder før sønnen Oles død ved Østfronten, hvor han var frivillig på nazisternes side.

FÆLLESOPGAVE: HISTORIEFORTÆLLING

Find *Vinterdagen dør*, der hænger over sofaen i dagligstuen. Kig grundigt på det og beskriv stemningen i billedet. Tal om hvilket humør I kommer i, når I kigger på det. Find på en fortælling om maleriet, hvor I opdigter, hvad der er sket på gården, og skriv den ned. Inddrag gerne følgende:

- × Hvordan er temperaturen?
- × Hvem er figurerne i gården?
- × Hvordan har de det?
- × Hvilket forhold har de til hinanden?
- × Hvad er der sket forinden? Hvad kommer der til at ske?
- × Brug jeres fantasi - alt er tilladt!

Oluf Høst har højst sandsynligt haft ham i tankerne, da han malede billedet, og de kolde, blå nuancer er med til at give det en trist stemning. Billedet er malet i 'den blå time', som er det tidspunkt, hvor solen er på vej ned, og alle skygger farves blå.

Oluf Høst: Bognemark med høstak, 1953. Olie på lærred

TEMA 3: PARAFRASER

En **parafrase** er en fri bearbejdning/efterligning af en anden kunstners værk. Oluf Høst arbejdede ofte med parafraser, hvoraf flere kan ses på museet. Museets parafraser har det tilfælles, at de har et religiøst motiv, for eksempel *Judaskysset* fra 1938. Billedet er malet frit efter den tidlige, italienske renæssancekunstner Giotto di Bondones kalkmaleri i en kirke i Padua, som Oluf og Hedvig oplevede på en rejse til Italien i 1937. Høst var ikke religiøs, men han var optaget af de kristne billeders symbolske farver og stærke motiver. Udover *Judaskysset* lavede Høst en parafrase over Jesus på korset (*Golgata* (frit efter Tiepolo), 1941) og korsnedtagelsen (*Pietà* (frit efter Quantan), 1944).

Oluf Høst: Judaskysset (frit efter Giotto), 1938. Olie på lærred

INDIVIDUEL OPGAVE: DIN EGEN PARAFRASE

Hav et penalthus med farver klar. Udvælg et Høst-maleri, som du kunne tænke dig at lave din egen parafrase over. Placér dig foran det og tegn efter. Du må selv bestemme, om du efterligner billedet så præcist som muligt, eller om du ændrer på farver og motiv. Det vigtigste er, at du lader dig inspirere af billedet.

Skriv nogle stikord ned om, hvorfor du har valgt netop dette maleri. Er det farverne, figurerne, billedets fortælling eller noget helt andet?

FÆLLESOPGAVE: TEKST OG BILLEDE
 Mange kunstnere har gennem tiden brugt Bibelen som inspiration for deres billeder, heriblandt Giotto, som malede det kalkmaleri, Høst lavede en parafrase over. Start med at læse følgende bibeltekst fra Lukasevangeliet, kapitel 22, vers 47-51:

"Endnu mens han talte, kom der en skare; og han som hed Judas, en af de tolv, gik foran, og han gik helt hen til Jesus for at kysse ham. Jesus sagde til ham: "Judas, forråder du Menneskesønnen med et kys?" De, som var sammen med Jesus, så, hvad der ville ske, og spurgte: "Herre, skal vi gribe til sværd?" En af dem slog efter ypperstepræstens tjener og huggede højre øre af ham. Jesus sagde: "Lad det være nok!" Og han rørte ved mandens øre og helbredte ham."

Diskuter følgende spørgsmål og skriv ned:

- × Beskriv hvordan I kan genkende handlingen fra bibelteksten i billederne. Hvem er hvem?
- × Hvilke forskelle kan I finde mellem Høsts og Giottos fremstilling af Judaskysset?
- × Hvilket af de to billeder berører jer mest? Hvorfor?
- × Ved I, hvad der sker med Jesus efter kysset?
- × Hvad sker der med Judas?

Giotto di Bondone: Judaskysset, 1306. Fresko i Scrovegni-kapellet i Padua

TEMA 4: ORION

Stjernbilledet **Orions Bælte** blev et af Oluf Høsts sidste yndlingsmotiver, og han malede det mange gange i løbet af 1950erne. Om vinteren er stjernebilledet med de tre, kraftige stjerne på række synligt på den danske nattehimmel, og Høst kunne studere det fra sin have.

Orion-billederne er de mest *abstrakte*, Høst har lavet, hvilket vil sige, at man næsten ikke kan se, hvad billederne forestiller. Farverne og motiverne bliver blandet sammen til en stor, uendelig masse - ligesom himmelrummet. På nogle af malerierne kan vi ane et træ i højre side og noget rød-violet i venstre side, der skal forestille gavlen af huset. I visse tilfælde har han malet gårdspladsens lampe (som man stadig kan se ud af vinduet) med, men man kommer nemt til at forveksle den med en stjerne på lige fod med de andre.

DISKUTÉR I GRUPPEN

Oluf Høst kaldte Orion-billederne for 'sit maleriske testamente.' Hvad vil det sige at lave et testamente? Hvem er det til for? Hvorfor tror I, at han valgte Orion-motivet? Diskutér spørgsmålene i gruppen og kom ind på, hvilket motiv ville I selv vælge som jeres maleriske testamente.

FÆLLESOPGAVE: HAIKU-DIGTE

Kig grundigt på Orion-billederne, der hænger i museets stueetage. Skriv i fællesskab en masse ord ned, I kommer til at tænke på, når I kigger på malerierne, fx: kold, blå osv.

Når I har lavet listen, skal I hver især skrive et haiku-digt, som er en japansk digtform der kun består af 17 stavelser fordelt på tre linjer af **5, 7 og 5** stavelser.

Et haiku-digt kunne se sådan ud:

Him-len ly-ser blå (5)
En fisk hop-per i sø-en (7)
Læng-es ef-ter dig (5)

Digtene behøves ikke nødvendigvis at give mening, men de skal være inspirerede af jeres oplevelse af billederne. Hvis I synes, det er svært at tælle stavelserne, så brug tricket med at klappe dem.

Stil jer foran billederne og læs digtene op for hinanden på skift.

Oluf Høst: Orion, lyse skyer, 1956. 97 x 130 cm. Olie på lærred

Orions Bælte (de tre lysende stjerner på række)

TEMA 5: HEDVIG WIEDEMANN HØST

Hedvig Wiedemann Høst (1887-1973) kom fra en velhavende københavnsk familie, som støttede hende økonomisk, da hun valgte at forfølge sin drøm om at blive billedkunstner. Fra ca. 1905-1908 studerede hun maleri ved Vermehrens Malerskole i København der havde ry for at være gammeldags, men hun havde ikke så mange andre muligheder, da kvinder på daværende tidspunkt ikke kunne blive optaget på kunstakademiet. En af grundene hertil var, at man fandt det upassende for kvinder at male efter nøgenmodel, da man ikke mente, at de kunne 'styre deres lyster.' På skolen mødte hun Oluf Høst, de forelskede sig og blev gift i 1913.

Hedvig havde talent og udstillede på Kunstnernes Efterårsudstilling i 1910, men umiddelbart efter brylluppet holdt hun op med at male, så der findes kun få malerier lavet af hende.

DISKUTÉR I GRUPPEN

- × Hvorfor tror I, at Hedvig holdt op med at male?
- × Hvilke familiemæssige og samfundsmæssige grunde kunne der være hertil?
- × Hvordan tror I det er at være kvindelig kunstner i dag i forhold til dengang?

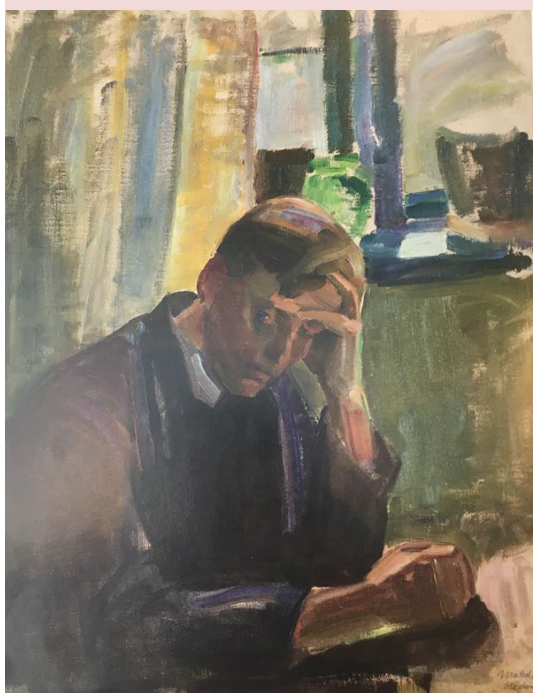
FÆLLESOPGAVE: HEDVIGS PORTRÆTTER

Find udstillingen med Hedvig W. Høsts malerier på museets førstesal. Af de få malerier der findes fra hendes hånd, er flere af dem portrætter. Lav en billedanalyse, hvor I sammenligner de to portrætter *Oluf udi Dragør* og *Portræt af en gammel mand*. I kan blandt andet komme ind på følgende punkter:

- × Hvordan er billedet opbygget (komposition): hvad fylder mest? Hvordan er tingene placeret i forhold til hinanden? Hvilket perspektiv er personerne malet i - fugle, frø - eller normalperspektiv?
- × Hvor detaljeret er billedet malet? Farverne?
- × Hvad fortæller portrætterne om de afbildede personer? Hvilken sindstilsand befinder de sig i?
- × Hvilket et kan I hver især bedst lide? Begrund.

Hedvig Wiedemann Høst maler på stranden

Tekst og layout:
Vanja Falk, kurator,
Oluf Høst Museet

Hedvig Wiedemann Høst: Portræt af en gammel mand, uden årstal. Olie på lærred